

Ungdomspolitiska frågor

Till kulturutskottet

Kulturutskottet har berett bl.a. bostadsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2004/05:2 Makt att bestämma – rätt till välfärd jämte följdmotioner i de delar som berör utskottets beredningsområde. Bostadsutskottet behandlar mot den bakgrunden i sitt yttrande propositionen och motionerna i de delar de avser bostadsfrågor i vid bemärkelse. Det innebär att utskottets ställningstagande främst avser propositionens avsnitt 12.4 Bostadsförsörjning för ungdomar och förslagen i motionerna 2004/05:Kr1 (m) yrkande 9, 2004/05:Kr2 (fp) yrkande 20 samt 2004/05:Kr3 (kd) yrkande 19, liksom de motivedes redovisade förslagen i motion 2004/05:Kr4 (c).

Sammanfattning

Utskottet understryker i yttrandet vikten av att åtgärder riktade mot ungdomar eller andra grupper på bostadsmarknaden inte står i strid med de allmänna bostadspolitiska strävanden som bör präglade en långsiktigt hållbar politik. Samtidigt uttalar utskottet att de av regeringen aviserade insatserna inte står i något som helst motsatsförhållande till de målsättningar som vägleder bostadspolitiken. Enligt utskottet finns det mot den bakgrunden inte anledning att, som motionärerna föreslår, avvisa de av regeringen aviserade insatserna. Inte heller när det gäller förslagen om bostadspolitikens allmänna utformning är utskottet berett att ställa sig bakom förslagen i motionerna. De förslag som där förs fram är utan undantag förslag som bostadsutskottet och riksdagen tidigare tagit ställning till, och som då avvisats.

Till yttrandet har fogats fyra avvikande meningar (m), (fp), (kd) och (c).

Utskottets överväganden

Propositionen

Inledning

I den ungdomspolitiska propositionen förelägger regeringen riksdagen två förslag. Det gäller dels ett förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100), dels ett förslag om övergripande mål och huvudområden för samordning och redovisning av den nationella ungdomspolitiken (propositionens avsnitt 6.1).

Förslaget till ändring i skollagen innebär att det införs ett uttryckligt kommunalt ansvar att hålla sig informerad om hur icke skolpliktiga ungdomar som inte fyllt 20 år är sysselsatta. Skyldigheten omfattar dock inte ungdomar i vissa utbildningar. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

Förslaget beträffande ungdomspolitiken innebär i korthet att de övergripande målen för den nationella ungdomspolitiken skall vara att:

- ungdomar skall ha verklig tillgång till välfärd och
- ungdomar skall ha verklig tillgång till makt.

Analys, samordning och redovisning för att uppnå de övergripande målen skall enligt förslaget ske inom följande fem huvudområden:

1. lärande och personlig utveckling,
2. hälsa och utsatthet,
3. inflytande och representation,
4. egen försörjning och
5. kultur och fritid.

Samtidigt uttalas bl.a. att ungdomspolitikens mål bör genomsyra samtliga berörda politikområden.

Utan att något formellt förslag läggs fram anger regeringen i propositionen också de frågor som prioriteras av regeringen i arbetet att förbättra ungdomars levnadsvillkor. Ett av dessa områden avser insatser för bostadsförsörjning för ungdomar. I ett särskilt avsnitt (12.4) i propositionen redovisar regeringen sina bedömningar när det gäller insatser för bostadsförsörjning för ungdomar.

Bostadsförsörjning för ungdomar

Regeringen redovisar inledningsvis de insatser som hittills gjorts för att öka nyproduktionen av bostäder – det tillfälliga investeringsbidraget för nybyggnad av hyresbostäder på orter med bostadsbrist samt den särskilda investeringsstimulansen för att främja byggande av vissa mindre bostäder. Antalet

lägenheter som byggs har också successivt ökat under de senaste åren. Enligt regeringen fortsätter dock insatserna för att öka nyproduktionen att vara ett av regeringens prioriterade mål för att råda bot på bostadsbristen.

När det råder brist på bostäder drabbas framför allt ungdomar som vill flytta från föräldrahemmet eller från tillfälligt andrahandsboende. I syfte att uppmärksamma och kartlägga ungdomars bostadsbehov avser regeringen att tillsätta en nationell bostadssamordnare. Samordnaren kommer att få till uppgift att

- kartlägga hinder för ungdomar att skaffa sig ett eget boende,
- överlägga med aktörerna på bostads-, bygg-, finans- och kreditmarknaderna liksom med kommunerna,
- kartlägga och sprida kunskap om framgångsrika initiativ för att ge ungdomar bostäder,
- se över behovet av nationell övergripande information om lediga bostäder som ungdomar kan efterfråga samt
- se över vilka insatser som behövs för att stimulera omflyttning och därmed få igång flyttkedjor.

Målgruppen för samordnarens arbete är enligt regeringen i första hand unga personer. Bostadssamordnaren skall samverka med bl.a. ungdomars egna organisationer och nätverk, Svenska Kommunförbundet, kommunerna, Boverkets Byggekostnadsforum, Ungdomsstyrelsen och Byggsamordnaren samt med Statens bostadskreditnämnd.

Enligt regeringen bör bostadssamordnaren bedriva sin verksamhet under en treårsperiod fr.o.m. 2005 och till en årlig kostnad av 1,5 miljoner kronor. I budgetpropositionen för 2005 lägger regeringen också fram ett förslag med denna innebörd.

Enligt regeringen kan Boverkets Byggekostnadsforum i sin verksamhet fylla en mera direkt funktion i regeringens strävanden att förbättra ungdomars situation på bostadsmarknaden. Byggekostnadsforum bör därför inom ramen för sitt nuvarande uppdrag när det gäller bidrag till pilotprojekt i högre grad beakta behovet att få fram bra och billiga bostäder som är avsedda för och anpassade till de behov och krav som ungdomar har. Inriktningen är att verka för att långsiktigt få ned boendekostnaderna i de bostäder som byggs, utan att kravet på tillgänglighet åsidosätts. Särskilt betonas vikten av att beakta erfarenheterna från tidigare verksamhet och pilotprojekt.

Samtidigt som insatser måste till för att få ett ökat antal hyresrätter är det enligt regeringen angeläget att även yngre hushåll kan efterfråga bostäder bland övriga upplåtelseformer. Bristen på hyreslägenheter medför att alternativet att köpa en bostad ibland kan vara det enda som är tillgängligt på marknaden. Även i andra fall kan det vara ett bra alternativ att bo i en ägd bostad. För många unga hushåll som inte är etablerade på bostadsmarknaden är det i dag svårt att förvärva en egen bostad främst därför att de inte har det sparkapital som fordras för en kontantinsats. Detta utesluter många ungdomar från andra upplåtelseformer än hyresrätt. Regeringen anser det

därför angeläget att, som ett komplement till de ansträngningar som redan görs för att öka bostadsbyggandet, vidta åtgärder för att underlätta ungdomars tillträde till denna del av bostadsmarknaden. I ett första steg bör en översyn göras av möjligheterna att i vissa fall förvärva eller hyra en egen bostad, t.ex. genom direkta statliga lån, bidrag eller statliga kreditgarantier. Även andra insatser, som utbildningspaket för bostadsköpare eller försäkringslösningar anpassade till ungdomars situation, bör studeras. Regeringen uttalar även att den har för avsikt att låta undersöka förutsättningarna för att inrätta någon form av hyresgaranti som skall kunna uppväga att villkoren för att få ett hyreskontrakt inte uppfylls. Det gäller i de fall det ställs krav på fast anställning, en minsta årsinkomst eller liknande. Uppdraget skall utföras inom ramen för Statens bostadskreditnämnds verksamhet och rapporteras under våren 2005. Regeringen aviserar dessutom att den återkommer till frågan om ungdomars tillträde till bostadsmarknaden i budgetpropositionen för 2006.

Sammanfattningsvis gör sålunda regeringen bedömningen att

- en nationell bostadssamordnare bör utses med uppgift att under en treårsperiod arbeta för att ta fram förslag på konkreta åtgärder för att underlätta ungdomars tillträde till bostadsmarknaden,
- Boverkets Byggbeställningsforum inom ramen för sitt nuvarande uppdrag när det gäller bidrag till pilotprojekt i högre grad bör beakta behovet att få fram bra och billiga bostäder som är avsedda för och anpassade till de behov och krav som unga har och
- särskilda åtgärder för att underlätta ungdomars tillträde till bostadsmarknaden bör vidtas. Som ett första steg bör ungdomars förutsättningar att förvärva eller hyra en egen bostad ses över.

Motionerna

Enligt motion Kr1 (m) yrkande 9 bör riksdagen begära att regeringen återkommer med förslag om åtgärder för att stimulera sparande och ägande på bostadsmarknaden – detta utan att en bostadspolitisk samordnare tillsätts. Med dagens bostadspolitik är det inte möjligt att på kort sikt bygga bort bostadsbristen. Det är enligt motionen därför bara att beklaga att regeringen inte tar tillfället i akt att ge riksdagen konkreta förslag att ta ställning till. Samtidigt uttalar motionärerna att de ger idén om att underlätta för ungdomar att äga sin bostad sitt helhjärtade stöd. I avsaknad av konkreta förslag från regeringen bör en skattelättnad införas för den som hyr ut en del av sin stadigvarande bostad.

De grundläggande problemen på bostadsmarknaden löses enligt motion Kr2 (fp) varken av subventioner, prisregleringar eller en bostadssamordnare. Vad som erfordras är enligt motionens yrkande 20 i stället en förenkling av regelverket och ökad flexibilitet vid byggande för att därigenom öka det totala byggandet. Vid en sådan omläggning av bostadspolitiken bör

- regelverket för byggande av bostäder förenklas,

- skatten på byggande och boende sänkas,
- konkurrensen på byggmarknaden stärkas,
- skattefrihet för uthyrning av del av bostad införs,
- omvandling från lokaler till bostäder underlättas och
- staten driva en offensiv markpolitik.

Det är enligt motion Kr3 (kd) yrkande 19 angeläget att skapa enklare bostäder som en brygga mellan föräldrahemmet och ett eget boende. Bostadsbristen, som är som störst i storstadsområden och på högskoleorter, måste byggas bort genom en kraftigt ökad nyproduktion. Endast på detta sätt kan unga ges tillträde till bostadsmarknaden. Ett ökat bostadsbyggande bör enligt motionen därför stimuleras genom

- halverad byggmoms och slopad fastighetsskatt,
- åtgärder för bättre konkurrens i byggsektorn,
- förenklad planprocess,
- införande av nytt investeringsbidrag för studentbostäder samt
- skattefrihet för uthyrning av del av egen bostad.

Utan något formellt yrkande uttalas i motion Kr4 (c) att bostadspolitiken inte håller måttet och att de bostadspolitiska målen inte uppnås. Lösningen på dessa problem ligger inte i att ständigt komma med nya statliga investeringsbidrag. Enligt motionen måste politiken i stället reformeras genom att

- regelverket förenklas,
- skatterna sänks på både byggande och boende,
- ett investeringsstöd för studentbostäder införs samt
- hyressättningssystemet reformeras.

Dessutom uttalas att det behövs en bostadsminister med helhetsansvar i stället för den bostadssamordnare som regeringen förordar.

Utskottets ställningstagande

Bostadsförsörjning för ungdomar

Bostadsutskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i propositionen – att åtgärder måste vidtas för att underlätta för ungdomar att få en egen bostad. Inte minst i våra tillväxtregioner är situationen sådan att det erfordras särskilda insatser riktade mot ungdomar. Samtidigt kan utskottet konstatera att det inte är regeringens avsikt att lösa alla de frågor som rör ungdomar genom den ungdomspolitiska proposition som nu lagts fram. Propositionen är snarare ett uttryck för de ambitioner som regeringen har på en rad områden när det gäller att vidta åtgärder som riktar sig mot ungdomar. Det är också mot den bakgrunden som riksdagen inte nu föreläggs några förslag när det gäller bostadsförsörjningen för ungdomar. Även om det finns anledning att vidta åtgärder som direkt avser denna grupp måste naturligtvis utgångspunkten vara att den generella bostadspolitiken skall svara såväl mot ungdomars som mot övriga gruppers behov. En avgörande

roll i dessa strävanden spelar tillgången på bostäder. Vad som erfordras är alltså i första hand en bostadspolitik som ger förutsättningar för ny- och ombyggnad av bostäder i tillräcklig omfattning. Som redovisas i propositionen har också en rad åtgärder vidtagits för att öka bostadsbyggandet i landet. Det gäller det tillfälliga investeringsbidraget för nybyggnad av hyresbostäder på orter med bostadsbrist samt den särskilda investeringsstimulansen för att främja byggande av vissa mindre bostäder. Även stödet till byggande av studentbostäder har här spelat en betydande roll.

Regeringen uttalar i propositionen att ungdomspolitiken inte i första hand skall vara ett eget politikområde utan att ungdomspolitikens mål skall genomsyra alla politikområden. Utskottet delar denna uppfattning. För att de ungdomspolitiska målen skall få ett verkligt genomslag fordras att de beaktas inte bara när ungdomsfrågor i snäv bemärkelse diskuteras utan att det tas hänsyn till dem i alla de sammanhang där ungdomar och ungdomars förutsättningar påverkas. Med denna utgångspunkt bör sålunda de för ungdomar specifika kraven på och förutsättningarna för ett eget boende i första hand komma till uttryck i de allmänna bostadspolitiska insatserna. Det hindrar dock inte att det från tid till annan kan finnas behov av insatser som riktar sig direkt till ungdomar. Ett exempel på detta är de insatser som under senare år gjorts för att öka tillgången på bostäder för studenter. Samtidigt är det viktigt att på detta sätt riktade åtgärder inte står i strid med de allmänna bostadspolitiska strävanden som bör präglade en långsiktigt hållbar politik.

Utan att föregå den kommande behandlingen av förslag i budgetpropositionen och motioner om bostadspolitiska insatser och om bostadspolitikens utformning kan utskottet inte finna att de av regeringen nu aviserade insatserna skulle stå i något som helst motsatsförhållande till de målsättningar som vägleder bostadspolitiken. Det finns mot den bakgrunden inte anledning att, som motionärerna föreslår, avvisa de av regeringen aviserade insatserna. På en punkt, tillsättandet av en ungdomsbostadssamordnare, kommer dessutom utskottet och riksdagen att redan senare i höst ta ställning till ett sådant förslag i budgetpropositionen. Inte heller när det gäller förslagen om bostadspolitikens allmänna utformning är utskottet berett att ställa sig bakom förslagen i motionerna. De förslag som där förs fram är utan undantag förslag som bostadsutskottet och riksdagen tidigare tagit ställning till, och som då avvisats.

Mot den ovan i korthet redovisade bakgrunden bör enligt utskottets mening motionerna 2004/05:Kr1 (m) yrkande 9, 2004/05:Kr2 (fp) yrkande 20 samt 2004/05:Kr3 (kd) yrkande 19 liksom de motivedes redovisade förslagen i motion 2004/05:Kr4 (c) avvisas av riksdagen. Motionerna avstyrks sålunda.

Stockholm den 21 oktober 2004

På bostadsutskottets vägnar

Ragnwi Marcelind

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ragnwi Marcelind (kd), Owe Hellberg (v), Lilian Virgin (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Siw Wittgren-Ahl (s), Maria Öberg (s), Peter Danielsson (m), Mariam Osman Sherifay (s), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c), Gunnar Sandberg (s), Ewa Thalén Finné (m), Sten Lundström (v), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Leif Jakobsson (s) och Mariann Ytterberg (s).

Avvikande meningar

1. Bostadsförsörjning för ungdomar (m)

Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Peter Danielsson (m) och Ewa Thalén Finné (m) anför:

För många ungdomar och studerande är det både svårt och kostsamt att skaffa sig en egen bostad. I tillväxtområden och på utbildningsorter kan det rentav vara näst intill omöjligt. Det skulle dock inte behöva vara så. Med bättre näringslivspolitik och högre tillväxt hade fler ungdomar haft en bättre ställning på arbetsmarknaden, och därmed mindre problem att få teckna hyreskontrakt eller att kunna köpa en bostadsrätt. Samtidigt har naturligtvis den socialdemokratiska bostadspolitiken en avgörande del i den uppkomna situationen. Det går helt enkelt inte att med dagens politik på kort sikt bygga bort bostadsbristen.

Trots att behovet av bostäder är akut för unga och studerande finns det i regeringens ungdomspolitiska proposition inte några som helst konkreta åtgärder för att avhjälpa ungas problem på bostadsmarknaden. Det är naturligtvis inte tillräckligt att, som regeringen gör, redovisa allmänt hållna bedömningar som att det på bygg- och bostadsområdet behövs ännu en samordnare och att Boverkets Byggekostnadsforum bör beakta behovet av bra och billiga bostäder för unga samt att särskilda åtgärder för att underlätta ungdomars tillträde till bostadsmarknaden bör vidtas. Vi kan mot den bakgrunden bara beklaga att regeringen inte tar tillfället i akt och ger riksdagen konkreta förslag att ta ställning till.

Även om vi ställer oss kritiska till mycket av vad regeringen skriver i propositionen i nämnda del måste vi icke desto mindre ge vårt helhjärtade stöd till idén om att underlätta för ungdomar att äga sin bostad. Vi anser därför att riksdagen bör begära att regeringen återkommer med förslag om åtgärder för att stimulera sparande och ägande på bostadsmarknaden. Detta måste enligt vår mening kunna ske utan att en bostadspolitisk samordnare tillsätts.

I frånvaron av förslag från regeringens sida vill vi dessutom föra fram ett förslag för att underlätta ungdomars inträde på bostadsmarknaden. På flera tillväxt- och utbildningsorter skulle bostäder kunna frigöras genom enklare och mer generösa skatteregler. Vi anser mot den bakgrunden att en del i stadigvarande bostad, efter norskt mönster, skall kunna hyras ut med skattelättnad för uthyraren. Det är enligt vår mening det absolut snabbaste sättet att enkelt och billigt få fram bostäder på tillväxt- och universitetsorter.

Vad vi nu med anslutning till förslagen i motion 2004/05:Kr1 (m) yrkande 9 anför om bostadsförsörjningen för ungdomar bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Bostadsförsörjning för ungdomar (fp)

Nina Lundström (fp) och Lars Tysklind (fp) anför:

När bostadsbristen nu kopplar ett allt hårdare grepp om Sverige – sex av tio bor i dag i en kommun med bostadsbrist – är det de unga som drabbas värst. Undersökningar från bl.a. Hyresgästföreningen visar att särskilt ungdomar har fått det allt svårare att finna en egen bostad. Ungdomarnas svårigheter på bostadsmarknaden har inte bara sin grund i bristen på bostäder, till svårigheterna har också bidragit den kraftiga ökningen av ungdomsarbetslösheten. Dessutom har studenternas ekonomiska standard försämrats med drygt 40 % de senaste 15 åren. Sammantaget innebär detta att de ungas möjligheter att få en egen bostad drastiskt har försämrats de senaste åren.

De åtgärder som regeringen hittills har vidtagit för att komma till rätta med bostadsbristen har visat sig inte ha någon som helst effekt på byggandet. Vi ser det som ytterligare ett bevis på att subventioner eller andra ingrepp inte löser några problem. Inte heller de åtgärder som regeringen nu aviserar skapar förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande. Det gäller såväl tillsättandet av en bostadssamordnare som att uppmärksamhet ges åt pilotprojekt. Vi liberaler vill i stället lägga om bostadspolitiken och särskilt då i de delar som den riktar sig till ungdomar. Sammanfattningsvis vill vi vidta följande åtgärder.

- Ett ökat bostadsbyggande måste ställas i fokus.
- Flyttkedjor måste skapas, eftersom de är viktiga för att frigöra små billiga bostäder i det befintliga beståndet.
- Det ekonomiska stödet till studerande måste öka.
- Bullernormerna måste ses över för att fortsatt byggande av små bostäder skall bli möjligt .
- Även unga bör ges möjlighet att äga sin bostad, varför statens roll i detta avseende bör utredas.
- Förenkling av regelverket: Dagens alltför krångliga byggregler m.m. leder till högre kostnader i byggandet och boendet.
- Införande av ägarlägenheter: Det måste bli tillåtet att också äga sin lägenhet.
- Sänkta skatter på byggande och boende: Bostadskostnaderna måste sänkas genom sänkt fastighetsskatt och sänkta skatter på arbete.
- Ökad konkurrens på byggmarknaden: Konkurrenten på byggmarknaden måste stärkas genom krafttag mot karteller och prissamarbete.
- Skattefri uthyrning av del av bostad: Skattefrihet vid uthyrning skulle kunna ge tak över huvudet för många ungdomar.
- Ökad flexibilitet i användningen av byggnader: Genom att göra det lättare att omvandla lokaler till bostäder kan tillgången på bostäder öka.
- En offensiv statlig markpolitik: Genom att bl.a. upplåta statlig mark till studentbostäder går det att på 15 veckor bygga färdiga lägenheter i moduler.

Vad vi nu i korthet anfört om inriktningen av en ny bygg- och bostadspolitik för att förbättra bostadsförsörjningen för ungdomar bör riksdagen med anslutning till motion 2004/05:Kr2 (fp) yrkande 20 som sin mening ge regeringen till känna.

3. Bostadsförsörjning för ungdomar (kd)

Ragnwi Marcelind (kd) anför:

Under senare år har bostadsbristen ökat i framför allt våra tillväxtområden. Det är en utveckling som särskilt drabbar ungdomar. Enligt en undersökning som genomförts av Hyresgästernas Riksförbund bor nästan var femte person mellan 20 och 27 år kvar hos sina föräldrar. Det är en högre andel jämfört med tidigare undersökningar. För att inte situationen skall förvärras ytterligare utan i stället förbättras måste en rad åtgärder vidtas.

Det är mot den bakgrunden angeläget att skapa enklare bostäder som en brygga mellan föräldrahemmet och ett mera stabilt eget boende. Nyproduktionen av bostäder måste öka kraftigt, särskilt i storstadsområden och på högskoleorter. Även om nytillskottet mest består av dyrare hyresbostäder och bostadsrätter, så bidrar naturligtvis även dessa bostäder till att öka rörligheten på bostadsmarknaden. För varje ny bostad bildas det flyttkedjor som i många fall leder till att också ungdomar kan få en bostad. Samtidigt finns det ett behov av nya bostäder som i första hand är avsedda för ungdomar. Det är därför viktigt att de goda erfarenheterna av och de nya idéerna kring billiga och bra ungdomsbostäder som redan nu finns tas till vara genom att de sprids till dem som verkar i bygg- och bostadssektorn.

Även om regeringen nu aviserar några bra förslag när det gäller ungas boende – en nationell bostadssamordnare och statliga lånegarantier – är detta inte tillräckligt.

För att öka byggandet måste en rad åtgärder vidtas. Det gäller bl.a.

- halverad byggmoms och slopad fastighetsskatt,
- åtgärder för bättre konkurrens i byggsektorn,
- förenklad planprocess,
- införande av nytt investeringsbidrag för studentbostäder samt
- skattefrihet för uthyrning av del av egen bostad.

Genom dessa åtgärder kan byggkostnaderna och därmed också boendekostnaderna sänkas. En ytterligare möjlighet att få ned boendekostnaderna är att öka självförvaltningen. Om ungdomar själva har möjlighet att delta i skötsel och underhåll kan hyrorna hållas lägre.

Bostadssituationen för studenter är särskilt bekymmersam på många universitets- och högskoleorter. Situationen kräver att både staten och kommunerna tar sitt ansvar för att lösa problemen. Vi kristdemokrater har därför i vårt budgetalternativ för 2005 föreslagit att det skall införas ett nytt investeringsbidrag på 30 miljoner kronor per år för byggande av studentbostäder.

Vad jag nu anfört om åtgärder för att förbättra bostadsförsörjningen för ungdomar bör riksdagen med anslutning till motion 2004/05:Kr3 (kd) yrkande 19 som sin mening ge regeringen till känna.

4. Bostadsförsörjning för ungdomar (c)

Rigmor Stenmark (c) anför:

Tak över huvudet, mat för dagen och ett arbete är grundläggande behov hos oss alla. I dag råder det brist på bostäder. Inte minst för ungdomar är detta ett problem som måste lösas. Den främsta orsaken till detta är att den förda bostadspolitiken inte svarar mot de bostadspolitiska målen ”att alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader i en stimulerande och trygg miljö inom långsiktigt hållbara ramar”.

Lösningen på dagens problem är dock inte som regeringen tycks tro, att ständigt införa nya statliga investeringsbidrag. I stället måste hela bostadspolitiken reformeras. Utgångspunkten för den omläggning av bostadspolitiken som jag och Centerpartiet förordar är att åtgärderna skall leda till ett ökat bostadsbyggande. För att åstadkomma detta måste

- regelverket för byggande förenklas,
- skatterna sänkas på både byggande och boende samt
- hyressättningssystemet reformeras.

Ett förenklat regelverk tillsammans med sänkta skatter på byggande och boende leder till sänkta byggkostnader och lägre boendekostnader, vilket i sin tur ger förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande. I detta sammanhang spelar också en reformering av hyressättningssystemet en avgörande roll. Det är väl känt att dagens system bidrar till en minskad rörlighet och ett ökat andrahandsboende liksom till förekomsten av svarthandel med bostäder.

Även om det finns principiella invändningar mot olika former av investeringsstöd är bostadssituationen för många studenter i dag sådan att ett stöd trots detta bör införas för denna grupp. Det bör utformas som ett statligt bidrag som är direkt riktat till studentbostäder. Stödet bör vara permanent så länge dagens bostadssituation består.

Regeringens ställningstagande innebär att en nationell bostadssamordnare skall tillsättas för att under en treårsperiod arbeta med frågor om ungdomars bostadsförsörjning. Enligt min och Centerpartiets mening måste dessa frågor hanteras på ett tydligare och mera påtagligt sätt. Vad som erfordras är i stället en bostadsminister med ett helhetsansvar för frågor om byggande och boende. Inte minst de senaste årens utveckling visar på följden av ett delat och oklart ansvar för den så viktiga bostadspolitiken.

Vad jag nu med anledning av motion 2004/05:Kr4 (c) anfört om åtgärder för att förbättra bostadsförsörjningen för ungdomar bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.